

NASI MANDATARIUSZE DO SEJMU IX KADENCJI

(B) Jak dowiadujemy się z obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach wyborów do Sejmu IX Kadencji przeprowadzonych 13 października 1985, mandatariuszami do parlamentu w bieżącej kadencji — z woli wyborców 34. Okręgu Wyborczego — zostało czterech posłów spośród ośmiu kandydatów. Upoważnionych do wyborów w naszym okręgu było 254.122 obywateli, z których do urn wyborczych przybyło 173.723 (68,36 proc. upoważnionych). Oddali oni 172.759 głosów ważnych.

Owocnej i twórczej pracy Obywateli Posłowie w realizacji Deklaracji Wyborczej PRON, w realizacji obywatelskich oczekiwań legislacyjnych i funkcji kontrolnych!

Stanisław BARANIK
157.398 głosów (91,11 proc.)

Jerzy JASKIERNIA
158.052 głosy (91,49 proc.)

Stanisław MAZUR
143.062 głosy (82,81 proc.)

Mieczysław STACHURA
159.496 głosów (92,32 proc.)

SKOŁA - MARZENIE

Niesłabnące poparcie

Akcja budowy szkoły w naszej dzielnicy w ramach czynu społecznego nabiera coraz większego rozmachu. Tej szlachetnej idei, zamiejowanej — przypomnijmy — przez PRON patronuje Dzielnicowy Komitet Narodowego Czynu Pomocy Szkole.

Dziś w kolejnym cyklu informacji kilka dalszych szczegółów o deklaracjach nowohuckich zakładów pracy. „Budostal-3” przekazał na konto NCzPSz kwotę 8 mln zł, nowohuckie Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania zaś zobowiązało się wykonać ze swoich CIĄG DALSZY NA STR. 2

ty
god
nik

GŁOS

NOWEJ HUTY

Nr 42 (1486) 1985-10-18 Cena 5 zł

OBRONCOM

BARDZO UROCZYŚCIE OBCHODZILI HUTNICY KOMBINATU HIL DZIEŃ WOJSKA POLSKIEGO. W ORGANIZACJACH SPOŁECZNYCH ODBYŁY SIĘ Z TEJ OKAZJI WIECZORNICE I SPOTKANIA. OFICEROM I ŻOŁNIERZOM LUDOWEGO WOJSKA POLSKIEGO SKŁADAMY SERDECZNE PODZIĘKOWANIA ZA ICH OFIARNĄ SŁUŻBĘ DLA OJCZYZNY, DLA NAS WSZYSTKICH ORAZ DUŻO NAJLEPSZYCH ŻYCZEŃ. KIERUJEMY JE RÓWNIEŻ DO HUTNIKÓW, KTÓRZY PEŁNIĄ WŁAŚNIE WOJSKOWĄ SŁUŻBĘ — ZA SZCZYTNA I JAKŻE DLA KRAJU WAŻNA. ŻYCZYMY WAM WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO I DUŻO OSOBISTEJ SATYSFAKCJI

Zanim zima zapuka do bram huty...

14 października odbyła się w Kombinacie HiL zapowiadana już przez „Głos” wielka narada poświęcona sprawie przygotowań do okresu zimowego. Wzięli w niej udział: dyrektor naczelny huty dr inż. Eugeniusz PUSTOWKA i dyrektor techniczny mgr inż. Adam KOTUŁA, a uczestniczyli kierownicy zakładów i samodzielnych wydziałów oraz członkowie terenowych zespołów ds. przygotowań do zimy. Obecni byli także: przedstawiciel KF PZPR, HiL Henryk IMIOLEK, I sekretarz KZ PZPR DT Andrzej CURYŁO, zakładowy społeczny inspektor pracy Kombinatu HiL Bronisław CHOLEWA oraz zastępca przewodniczącego Rady Pracowniczej KM HiL, mgr inż. Tadeusz BANACH.

Naradę zagał dyrektor techniczny mgr inż. Adam Kotuła. Następnie syntetyczną informację o stopniu realizacji zakładowych i wydziałowych harmonogramów przygotowań do zimy przedstawił zastępca głównego energetyka ds. ciepłych mgr inż. Jerzy Gierz. Powiedział że spośród 849 pozycji zwartych w centralnym planie przygotowań huty do zimy 654 zostało wykonanych. Stanowi to 77 proc. realizacji zadań, podczas gdy czasu przeznaczonego na przygotowania upłynęło już 92 proc. Te liczby wydają się być może niepotrzebne ale doskonale obrazują skalę tego co już zostało zrobione, a o co jeszcze trzeba zadbać przed nastaniem zimy.

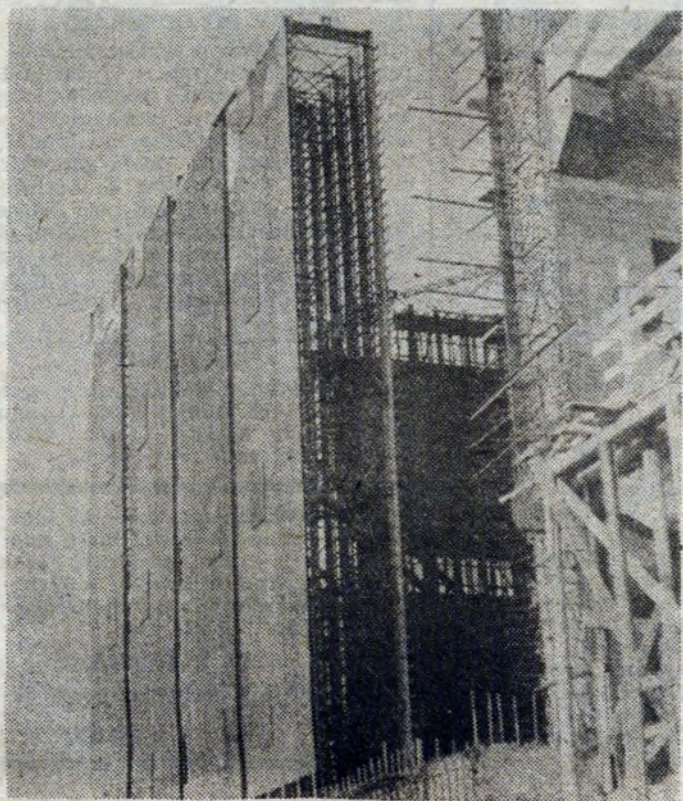
Głos zabierali teraz kierownicy zakładów i wydziałów huty informując o postępie prac na swym terenie i o występujących trudnościach. Usłyszeliśmy kilka bardzo optymistycznie brzmiących meldunków, m. in. od szefa Wydz. Sachodowego mgr. inż. Wiesława Trzepli,

że jego załoga w 100 proc. zakończyła już przygotowania do zimy, a jedyną przeszkodę stanowi mały zapas opon samochodowych oraz oleju zimowego. Więcej niż w 90 proc. zaawansowane już są przygotowania do zimy w ZT, ZO, w ZPH w Bochni, w ZM, w zakładzie Remontowym, w wydziale W-22. W mniejszym stopniu natomiast zrealizowany został harmonogram prac przygotowawczych w pozostałych zakładach i wydziałach huty, ale wiele jego pozycji jest już w trakcie wykonania i jeżeli zima przedwcześnie nie zapuka do bram kombinatu, wszystko będzie dobrze.

W centrum uwagi, jak należało się spodziewać, znalazły się sprawy hutniczej Siłowni. Tutaj, generalnie biorąc, plan przygotowań, a głównie remontów, został wykonany tylko w 45 proc. Wiele decydujących o powodzeniu robót CIĄG DALSZY NA STR. 2

DZIEŃ BUDOWLANYCH

(B) Święto Budowlanych za nami. W naszej dzielnicy mają swoje ścieżki liczne i znane z przeszłości przedsiębiorstwa. Z okazji branżowego święta odbyło się wiele uroczystych akademii. O jednej z firm „Budostal-3” piszemy wewnątrz numeru. O innych — z braku miejsca — za tydzień. Na zdjęciu jedna z zagranicznych wizytówek Budostalu-3 — wznoszona elektrownia atomowa na Węgrzech.

Kto będzie kontynuował pracę „Brygady Tygrysa”?

Przypomnijmy: poleceniem służbowym nr 17 dyrektora KM HiL z 22.10.84 r. z inspiracji Rady Pracowniczej powołano zespół ds. przeglądu struktur zatrudnienia w kombinacie. Swoją pracę rozpoczął 1 października 1984 r. Nazwano go „Brygadą Tygrysa”. Gdy z niepokojem pytałam, po co komu kolejny zespół kontrolujący, przewodniczący Rady TOMASZ KUCHARSKI powiedział wówczas m.in. „Każdy w kombinacie jest przekonany o tym, że gdyby wykorzystano w sposób właściwy już zatrudnionych, to byłoby nas dostatecznie wielu, by zagwarantować wykonanie zaplanowanej wielkości produkcji, którą mamy w planie. Żadne dotychczasowe działania administracyjne nie były na tyle skuteczne, byśmy mogli mówić o właściwej organizacji pracy. Dotychczasowe przeglądy wykazywały ciągle brak pracowników. Prawda tkwi w mentalności kierownika, w tym, że ten nie ma interesu, aby przez jakieś organizacyjne działanie zmienić istniejący stan. Należy dać kilku mądrym ludziom szczególne uprawnienia, by mogli pokonać barierę niechęci do zmian i zaproponowali takie rozwiązania w strukturach organizacyjnych, które gwarantowałyby, iż każdy pracownik odpowiada za pracę, którą wykonuje, by np. mistrz odpowiadał za realizację planu powierzonego mu odcinka, by wyeliminowano stanowiska dublujące się itp., itp.”

Spśród wielu wybrano pięciu pracowników huty. Fachowcy z różnych branż, dalecy od rutyny kontrolera. Włączyliśmy wszyscy z ich prac duże nadzieje. Ci ludzie mieli dystans do

problemów, świeżość spojrzenia, rzetelność organizacyjna bowiem ma to do siebie, że oglądana latami wydaje się nie do zreformowania.

CIĄG DALSZY NA STR. 6-1

Mgr inż. EDWARD LIS kilka tygodni temu został wybrany na przewodniczącego KTiR Kombinatu HiL. W pracy zawodowej jest zastępcą kierownika Wydziału Remontowego R-2. Staż pracy w hucie — 22 lata. Równie długa jest jego działalność racjonalizatorska, której dorobek wyraża się ok. 200 projektami, 7 patentami i dwoma wzorami użytkowymi. Edward Lis był wybrany Mistrzem Racjonalizacji Kombinatu HiL w grupie pracowników inżynieryjno-technicznych.

Dzisiaj rozmawiamy z prezesem o pracy Klubu.

— Jaki pan zastał stan w dziedzinie racjonalizacji i wynalazczości w HiL? Czy jest pan z tego zadowolony?

— Stan nie był najlepszy, a wynika to z regresu, jaki od paru lat objął racjonalizację i wynalazczość nie tylko zresztą w naszym kombinacie. Obecnie jest już trochę lepiej, od 1983 roku wyniki w dziedzinie racjonalizacji zaczynają powoli się poprawiać. Do sytuacji z najlepszych lat działalności KTiR jeszcze jednak daleko.

Dla dalszej poprawy efektywności ruchu wynalazczego w naszym kombinacie i — co niesłychanie ważne — klimatu wokół tych spraw, konieczne jest podjęcie szeregu działań doradczych i o charakterze perspektywicznym.

— Pytam zatem pana o osobiste koncepcje dalszego rozwoju ruchu wynalazczego w Kombinacie HiL.

— Widzę konieczność zabrania się przede wszystkim za sprawy propagandy wokół ruchu racjonalizatorskiego. Zostały one zaniedbane z różnych przyczyn powodów. Dobra propaganda wizualna wydaje mi się konieczna. Chodzi mi przede wszystkim o stałą i przejrzystą informację o efektach wynikających z działalności racjonalizatorskiej i wynalazczej, a także precyzyjną w sposób jasny aktualną tematykę wynalazczą nurtującą nasze środowisko. Szczególnie należałoby ukazywać sylwetki młodych, aktywnych racjonalizatorów, aby zachęcać innych do pójścia tą samą drogą. Uważam, że w ogóle tematykę racjonalizatorską należy zaszczepić wśród ludzi młodych, aby w perspektywie byli przygotowani do zastąpienia starych mistrzów z

hutniczej czołówki racjonalizatorskiej, powiedzieć, że liczą na większą pomoc ze strony naszej gazety, która o racjonalizatorstwie pisała zawsze sporo, a obecnie — znacznie mniej.

— Praca KTiR w hucie kojarzy mi się zawsze z rolą inspirującą i organizatorską. Wszak racjonalizatorom trzeba nie tylko pomagać, ale i pobudzać ich twórczą myśl.

— Tak, takie właśnie są nasze zadania oraz plany. Będziemy organizować i popularyzować konkursy racjonalizatorskie o różnych ukierunkowaniach i tematach. Chcemy — mając na uwadze pobudzenie ludzi młodych do ruchu racjonalizatorskiego — ściśle współpracować z ZSMP. Myślę, że ta działalność również młodzieży jest bardzo bliska, a wspólnie z ZSMP możemy zrobić o wiele więcej.

Podtrzymamy także stare, wypróbowane formy pracy KTiR, jak organizowanie konkursów bhp, na mistrza racjonalizacji, ponadto — współzawodnicztwa o tytuł najlepszego koła KTiR. Opracowaliśmy regulamin konkursu o tytuł najlepszego zespołu mistrzowskiego w dziedzinie wynalazczości i racjonalizacji. Chcemy ten konkurs uterenować przy ścisłej współpracy z Klubem Mistrza. Spodziewam się znaczących

efektów, gdyż właśnie od tych zespołów szczególnie dużo zależy.

Zamierzamy wyjść z koncepcją ogłoszenia konkursu na najlepszą w skali kombinatu komórkę zakładowo-wydziałową racjonalizacji. To również byłoby novum w naszej pracy.

— A co chciałby pan zrobić, aby podnieść rangę racjonalizatora w Kombinacie HiL?

— Dwie sprawy uważam za najważniejsze — pierwsza aby droga racjonalizatora od pomysłu do wdrożenia była jak najkrótsza. Nie tak nie zniechęca i rozgorycza racjonalizatorów jak długotrwałe, mozolne załatwianie formalności związanych z realizacją pomysłów. Ich wdrażanie to przecież interes nie tylko twórcy lecz przede wszystkim — zakładu.

ey z innymi klubami i na wymianie doświadczeń. Takie wyjazdy przyniosły zawsze sporo konkretnych efektów?

— Będziemy kontynuować wyjazdy do innych zakładów pracy, zwłaszcza tych, których dorobek jest znaczny. Będziemy również chętnie gościć inne kluby u nas. Jestem głęboko przekonany, że ze współpracy może wynikać tylko wiele dobrego.

Powiedziałem w tej naszej rozmowie jedynie o niektórych nurtujących nas problemach. Jest ich o wiele więcej. Na przykład sprawa doradztwa technicznego, ściślejszej współpracy z dyrekcją huty, z organizacją związkową i innymi organizacjami społecznymi, które powinny być naszymi partnerami i sojusznikami. Wspomnę jeszcze o potrze-

LICZĄ SIĘ TYLKO EFEKTY

Konieczne jest — dla poprawy sytuacji — uregulowanie dwóch bardzo istotnych przeszkód: zmodyfikowanie przepisów o powoływaniu brygad racjonalizatorskich (według obecnych przepisów powoływanie tego rodzaju brygad jest zupełnie nieopłacalne). Bardzo istotne zwłaszcza jest powoływanie brygad do realizacji tych projektów, do których konieczne jest wykonanie różnych detali na obrabiarkach.

Drugi ważny problem to obliczanie podkładek do efektów ekonomicznych. Obowiązujące obecnie stawki nie odpowiadają już realnej wartości włożonej pracy. Te dwie przeszkody bardzo utrudniają obecnie i wydłużają drogę od pomysłu do jego zastosowania.

Jestem zdania, że więcej uwagi należy poświęcić honorowaniu racjonalizatorów poprzez przyznawanie im odznaczeń państwowych, regionalnych i wyróżnień stanowczo za mało widzi się naszych czołowych, zasłużonych dla huty racjonalizatorów.

— Myślę, że nie straciły one ze znaczenia stare sprawdzone formy działalności KTiR, polegające na współpra-

bie nowelizacji regulaminów konkursów i gield wynalazczych, o rozpowszechnianiu projektów racjonalizatorskich i o informacji technicznej na temat nowych rozwiązań i osiągnięć w hutnictwie.

Wachlarz zagadnień jest — jak widać — niezmiernie szeroki, pomysłów mamy jako KTiR sporo. Do naszej rozmowy wrócimy więc niebawem z pewnością. Z poruszonych spraw niezłocisty wynika, że warunkiem rozwoju działalności musi być systematyczna i konsekwentna praca Zarządu Klubu. Jeżeli już prezes ma pełnić swą funkcję społecznie, to konieczny jest etat dla urzędującego sekretarza. Będzie on miał faktycznie bardzo dużo roboty. Obsada tego stanowiska (kandydatką już mamy) jest dla KTiR niesłychanie ważna, podobnie jak sprawa utrzymania obecnego lokalu w centrum administracyjnym huty. Każda zmiana byłaby zmianą na gorsze...

Dziękuję za rozmowę.

JERZY DANEK
(Wywiad autoryzowany)

Na nich można liczyć

Co roku w pierwszych dniach października uroczystie obchodzony jest „Tydzień Ligi Obrony Kraju”. W Kombinacie Metalurgicznym Huta im. Lenina organizacja LOK plasuje się w grupie najaktywniejszych. Licząca około 3.000 członków działa od 20 lat, a więc obchodzi skromny jubileusz, który skłania do refleksji oraz upoważnia do krótkiej oceny działalności.

Działalność ta jest wszechstronna i bardzo wartościowa, bo któż nie zna dorocznej akcji uroczystości poświęcenia dzieciom pobytu na koloniach poprzez organizowanie zawodów sportowych ze strzelaniem włączanie? Któż nie zna zawodów organizowanych podczas rajdu im. kpt. Andrzeja Potiebnego, licznych konkursów, spotkań i imprez?

Te i inne sprawy bardzo szeroko poruszono w okolicznościowym referacie, wygłoszonym na uroczystym plenum Zarządu Fabrycznego LOK, które odbyło się w ubiegły czwartek. W obradach wzięli udział między innymi: dyrektor naczelny dr inż. Eugeniusz PUSTÓWKA, prezes ZW LOK w Krakowie dr Stanisław GACIARZ, przewodniczący DRN w Nowej Hucie Edward CISOWSKI, przewodniczący ZF ZSMP Andrzej WORTMANN, poseł Stanisław BARANIK, przedstawiciele za przyjaźnionych jednostek wojskowych oraz zaproszeni goście.

Bardzo miłym akcentem obrad była dekoracja długoletnich i zasłużonych działaczy odznaczeniami państwowymi, organizacyjnymi, regionalnymi i resortowymi. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał m. in. Aleksander ORZEŁ — sekretarz ZF

LOK, złotym medalem „Za Zasługi dla Ligi Obrony Kraju” uhonorowano dr. inż. Eugeniusza PUSTÓWKĘ — dyrektora naczelnego Kombinatu, a brązowym mgr. inż. Wiesława TRZEPEŁĘ — kierownika P-96. Ponadto aktywny lokowski uhonorowano złotymi, srebrnymi i brązowymi odznakami „Zasłużony działacz LOK”, złotymi i srebrnymi „Za pracę społeczną dla miasta Krakowa” i „Zasłużony dla KM HiL”.

Patrząc z perspektywy 20 lat działalności organizacji — czytamy w referacie — trudno jest wymienić wszystkie osiągnięcia i pokazać najaktywniejszych działaczy, ale takie nazwiska, jak: Piotr PORC — pierwszy prezes Zarządu Fabrycznego, Stefan

GOLABEK, Stanisław PASULA, Józef PLACHA, Kazimierz NOWAK, Jan KOPEC, Wojciech BEREK czy Tadeusz KIJOWSKI pozostaną w pamięci naszych następców. Są to tylko niektóre nazwiska, a jest ich dużo więcej. To dzięki zaangażowaniu tych ludzi w życie organizacyjne hutnicy-lokowcy mogą pochwycić się dużymi osiągnięciami prawie w każdej dziedzinie swej działalności.

Mając tak doświadczony i ofiarny aktyw społeczny — obecny prezes Zarządu Fabrycznego w Kombinacie, dyrektor produkcji mgr. inż. Janusz RAZOWSKI może być dumny z osiągniętych wyników i spokojny o dalsze losy organizacji. Serdeczne życzenia wszystkim członkom naszej hutniczej organizacji w imieniu Zarządu Głównego i Prezydium Zarządu Wojewódzkiego LOK przekazał prezes ZW dr Stanisław GACIARZ. Ze swej strony mogą do tych życzeń dodać: koledzy lokowcy — wytrwałości.

JERZY SKARŁA
Korespondent

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski dekorowany jest Aleksander ORZEŁ.

Fot. Jacek BEDNARCZYK

Pracę Ośrodka Wezasów i Kolonii KM HiL podsumowano już na niedawnym posiedzeniu wrześniowym Zarządu NSZZ pracowników KM HiL. Jednak dobrym, ubiegłorocznym zwyczajem oficjalne zakończenie akcji „Lato” i podziękowanie pracownikom ZU/U3 odbyło się w ub. sobotę. Związkowcy podziękowali przede wszystkim paniom pracującym w Ośrodku Wezasów i Kolonii, tym siedzącym przy okienkach i starającym się zaspokoić jak najlepiej kaprysy hutników.

Pracownicy ZU/U3 otrzymali od związkowców piękny puchar (w kształcie buta z cholewami) szklany, taki znakomicie nadający się do toastów. Od razu pojawiły się docinki, że skarbnik związkowej kasy ma węza w kieszeni, bo nie napelnit tego pucharu szlachetnym trunkiem. Tłumaczył się miejscem spotkania, wczesną porą i obiecał, że w przyszłym roku takie podsumowanie akcji „Lato” w kombinacie zorganizują poza hutą, tak aby rzeczywistość można się było zachować swobodnie. Panie z ZU/U3 trzymają go za słowo.

AKCJA „LATO” ZAKOŃCZONA

Podziękowania od związkowców

Atmosfera staje się coraz bardziej przyjemna. Związkowcy jeszcze raz dziękują za olbrzymie zaangażowanie całego działu socjalnego. Podkreślają, że praca jest ciężka, oczywiście nie fizycznie, tylko psychicznie. Kobiety siedzące w okienkach mają przecież do czynienia z ludźmi, a wiadomo — jeszcze się taki nie urodził... Hutnicy mają duże wymagania. Jeden prosi o to, drugi o tamto, niektórzy uważają się za najważniejszych pod słońcem. Wszystkich trzeba obsłużyć.

Wszyscy wyrazili pogląd, że akcja „Lato” w kombinacie „wypaliła”, jeśli nie na piątkę, to na pewno na czwórkę z plusem. Hutnicy w większości byli zadowoleni z wypoczynku. W zasadzie wszyscy pracownicy, którzy chcieli skorzystać z wezasów, sanatoriów czy kolonii dla swoich pociech, zostali załatwieni pozytywnie. Oczywiście jeżeli umieli „czytać” rozmaite przepisy. Związkowcy zwrócili się z prośbą o większe do nich zaufanie i zwracanie się z prośbą o pomoc w trudnych sprawach.

Zastanawiano się też nad tym, czy odpłatność hutników za tego typu usługi nie powinna być mniejsza. Jeszcze nie tak dawno, kiedy przeciętna płaca wynosiła 3-4 tysiące, za pełnopłatne skierowanie na wezasy trzeba było zapłacić 800 zł. Teraz ceny są strome i nie zawsze 3-4 osobową rodzinę stać na letni wypoczynek. Mówiono również o zbyt dużej (jak wszędzie) biurokracji. Trzeba poważnie się zastanowić nad możliwością uproszczenia całej papierkowej roboty, bo jest zbyt skomplikowana i pracochłonna. Przed nami zima, a więc kolejną „szczyt” kolejek przed okienkami Ośrodka. (jk)

Kto będzie kontynuował „BRYGADY TYGRYSY”

CIĄG DALESZY ZE STR. 1

Zespół miał szansę zadziałać. Czy skorzystał z niej? Jakie są efekty jego rocznej pracy? Czy takie jakich się spodziewano. Niepokoją nas również wieści, że „Brygadę tygrysa” rozwiązano. Jakże są powody tej decyzji? Kto kontrolował będzie realizację zaproponowanych przez zespół zmian organizacyjnych w zakładach? Kto będzie kontynuował ich pracę?

O odpowiedź na te pytania poprosiłam przewodniczącą Rady Pracowniczej Tomasza KUCHARSKIEGO:

— W ciągu roku poddano kontroli cztery zakłady stanowiące — moim zdaniem — przekrój kombinatu: Zakład Materiałów Ogniotrwałych produkujący niezbędne dla kombinatu wyroby, ale nie biorący bezpośredniego udziału w cyklu produkcyjnym huty, Zakład Koksochemiczny typowy zakład produkcyjny stanowiący niejako początek cyklu produkcyjnego, borykający się z podobnymi jak inne zakłady surowcowe problemami, Zakład Usług Socjalnych, typowo pomocniczy, ale też niezbędny do normalnego funkcjonowania kombinatu ze względu na zaspokajanie potrzeb bytowych, socjalnych załogi i Zakład Mechaniczny, od którego pracy zależy w dużej mierze utrzymanie dobrego stanu technicznego urządzeń huty.

Efekty pracy zespołu? Są faktycznie takie, jakich się spodziewaliśmy. Przede wszystkim ujawniono duże rezerwy kadrowe we wszystkich w zasadzie zakładach, szczególnie w służbie utrzymania ruchu. Natomiast, i tu ciekawostka, stwierdzono zaledwie niewielkie re-

zerwy w administracjach zakładów. Gdzie te potrzeby? Nie stwierdzono też prawie żadnych nieprawidłowości w obsadach służb technologicznych oprócz... dużych braków kadrowych.

Wnioski opracowane przez członków zespołu traktują jako właśnie pierwsze spojrzenie nierutyniarzy na to, co się dzieje w zatrudnieniu w poszczególnych komórkach, działach.

Zadaniem tej grupy, którą pani nazwała „Brygadą tygrysa”, nie była jakaś wielka reforma, a danie pewnego poglądu na to, co można jeszcze w kombinacie zrobić, by tymi ludźmi, których mamy, można było zapewnić produkcję. Zadanie to wypełnili. Co się zaś dotyczy zaproponowanych przez nich zmian organizacji pracy i struktur zakładów, to w zasadzie wszystkie propozycje zostały przyjęte przez kierowników do realizacji, aczkolwiek często z niechęcią.

Argumenty przemówiły za wprowadzeniem określonych zmian w określonych w protokołach terminach.

Członkowie zespołu, o którym dziś mówimy, doszli do wniosku, że zmiany organizacji pracy w poszczególnych zakładach i wydziałach winny być prowadzone w sposób ciągły, a każda sugestia ludzi bezpośrednio związanych z produkcją wnikliwie rozpatrzona i realizowana. Prawie wszystkie propozycje — jak sprawdzono — były już kiedyś zapisane w różnych uchwałach czy to organizacji partyjnej, związkowej, czy innej działającej w kombinacie. Ktoś to miał zrobić i... nie zrobił. I trudno pogodzić się z faktem, że dopiero wejście w zakład tego typu zespołu może je urealnić.

Użyła pani terminu rozwiązano „Brygadę tygrysa”. Czas pracy tego zespołu został ściśle określony w momencie jego powołania. Pracować mieli rok. I tyle pracowali.

Zespół stanowili ludzie z różnych zakładów, o różnych specjalnościach, którzy z inspiracji Rady i upoważnienia dyrektora naczelnego wzięli sobie „ten trud na głowę” udowadniając, że jeśli obiektywnie się popatrzy na własną pracę, to wiele można zmienić i wcale nie musi to być rewolucja, lecz powinno to być działanie normalne, ciągłe.

Zespół przestał pracować. O to, aby zostały zrealizowane wszystkie zapisy w protokołach z przeglądu struktur zatrudnienia w wymienionych wyżej czterech zakładach, będzie dbać przede wszystkim Rada Pracownicza. A ponieważ jest to też pewnego rodzaju umowa między zakładem a dyrektorem naczelnym, spisana za pośrednictwem tego zespołu, mamy nadzieję, że dyrektor również dopilnuje, aby terminy realizacji nie były odwlekane w nieskończoność.

Członkowie tego zespołu pokazali, że jest nie najlepiej z organizacją pracy, że w strukturach zakładów wiele można zmienić z korzyścią dla tu zatrudnionych.

Kto ich pracę będzie kontynuował? Fachowcy. Ludzie, którzy w tym kierunku zostali wykształceni, a podejmując pracę w kombinacie powołani do prowadzenia takiej działalności. A że tego w ten sposób nie robili, że ich umiejętności są tu nie wykorzystane — to znowu kwestia organizacyjna. Mam nadzieję, że dyrektor naczelny przyjrzy się sprawie, bo do zrobie-

nia jest spól, i je — przez trudny dzień

Taka „Brygada” może dać to zrobić teraz. A realizację je realizacja i p typu prac konkretnie silę prze były kor

Zapev ulgą na przestał chowców rozprac zapropo ców, że tygrysa dy” nie uiałwi l

Marzenia hutników zrzeszonych w Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej o własnym mieszkaniu zdawały się być realne.

Był zapał, a potrzeba podwajała siłę i energię. Sami produkowali cegły. Kończyli kursy murarskie, tynkarskie, by móc zbudować dla siebie dom. Udało się.

Spółdzielnia istnieje od 1981 r. Rok później rozpoczęli młodzi hutnicy budowę trzech bloków przy ul. Zielony Jar na Wzgórzach Krzesławickich. W grudniu 1984 r. bloki były gotowe, wykonane — jak to mówią budowlani — pod klucz. Kluczy jednak lokatorów nie otrzymali, gdyż dopiero w marcu 1985 r. MPEC doprowadził ciepło do tych bloków. Wydano je wszystkim — 15 czerwca. Wówczas przystąpili do wykańczania wnętrza. Zasadlanie następowało sukcesywnie w zależności od możliwości finansowych i czasowych przyszłych lokatorów. Wybudowano tu metodą tzw. tradycyjną 84 mieszkania. Uczyniono to w ciągu dwóch lat. Pierwszy lokator wprowadził się już w czerwcu.

CUD?

Rozmawiałam z lokatorami tych mieszkań. Są szczęśliwi. Prezes tej spółdzielni — Roman Lany mówi, iż mają powody, bo mieszkania wybudowano w tempie iście rekordowym, bo przyszli użytkownicy decydowali o tym, jak będzie wyglądało wnętrze ich domu, bo wreszcie — mieszkania są tanie.

— Realizacja tej inwestycji przypada na lata 1983 — 1984, kiedy to materiały i usługi drożały dwu-, a nawet czterokrotnie. Cena cegły w Zestawicach wzrosła z 3 zł za sztukę do złotych 16. Mimo to — powie prezes — cena w przeliczeniu na 1 m kw powierzchni użytkowej wynosi — 25 tys. zł w kosztach bezpośrednich, a 27

tys. zł w kosztach globalnych, podczas gdy w tej chwili koszt budowy 1 m kw powierzchni użytkowej w województwie miejskim krakowskim kształtuje się w wysokości około 50 tys. zł.

Inwestycja zakończona. Pozostało tylko wykonanie elewacji dwóch budynków.

Mając na uwadze obniżenie opłat czynszowych, spółdzielcy postanowili we własnym zakresie eksploatować te budynki.

Ze 160 członków spółdzielni zamieszkało w Zielonym Jarze — 83. Reszta czeka. Czekają też kandydaci. Aż 900. Przeciętna wieku oczekujących na mieszkania — 30—35 lat. Spółdzielnia będzie budowała jeszcze przy ul. Sandora Petőfięgo — 215 mieszkań i w Grębałowie — 220.

WZDARZYŁ SIĘ TYLKO RAZ!

Wydawało się młodym, że powtórzą budowlany sukces stawiając w takim tempie i tym samym sposobem bloki przy ulicy Petőfięgo. Niestety... 4,5 hektara ziemi leży odległym, a ponieważ teren pięknie ogrodzony a fundamentów jak nie było widać rok temu, tak i teraz, znajomy prezesa kpią proponując, by spółdzielnia się przeprofiliowała i zaczęła dla rentowności owce hodować.

Przy realizacji tej inwestycji datą właściwą jest rok 1983. Wtedy to zaczęła się walka o teren.

Dzięki przychylności władz Krakowa w tym roku przystąpiono do przygotowania inwestycji. W listopadzie 1984 r. otrzymano też wreszcie upragnioną zgodę na wejście w teren. W tym też roku ogrodzono plac budowy, wybudowano zaplecze, zgromadzono materiały budowlane nie-

dokumentacji na tę inwestycję Rejonowemu Zespołowi Usług Projektowych (mieści się przy ul. Manifestu Lipcowego). Zdaniem prezesa to biuro projektowe nie jest przygotowane do projektowania tego typu inwestycji. Przekonał się o tym za późno. W opracowaniu Założeń Techniczno-Ekonomicznych przez to biuro odnotowano 6 miesięczne opóźnienie.

W celu przyspieszenia realizacji tej inwestycji równocześnie z opracowaniem pierwszej fazy ZTE spółdzielnia na własne ryzyko zleciła przygotowanie projektu technicznego. Tu, niepokój prezesa: jeżeli główny architekt m. Krakowa nie zatwierdzi ZTE — to projekt techniczny pójdzie do kosza. A główny architekt miasta jest nie do pokonania. 8 miesięcy trwała walka o wydanie planu realizacyjnego, bez którego budować nie można. Odbyło się kilka spotkań w tej sprawie. Na pierwszym posiedzeniu Miejskiej Komisji Urbanistycznej, której przewodniczy główny architekt — stwierdzono, iż bryła budynków przy ul. Petőfięgo zasłania horyzont. Zakwestionowano więc koncepcję architektoniczną. Architekci projektujący to osiedle musieli przedstawić trzy nowe koncepcje, a spółdzielnia za nie zapłacić.

PREZES LANY KUPIĆ

zbędne do realizacji tzw. stanu zerowego (druł zbrojeniowy, drzewo). Zamówiono beton. Młodzi spółdzielcy, przyszli mieszkańcy, wyprodukowali w Zakładach Ceramicznych w Zestawicach w dniach, w których cegielnia nie pracowała (wolne soboty, niedziele) — 3 miliony sztuk cegły.

Jest więc wszystko, czego trzeba, by przystąpić do budowy. I zaczyna się czekanie. Na co? Dziś mówią, że na zmiłowanie pańskie, bo dalsze losy tej budowy bliżej nie są znane.

Rok 1985 to rok bezsilności i zmagania z różnorakimi urzędami, zespołami. W sierpniu tego roku Zespół Koordynacyjny działający przy Urzędzie m. Krakowa wydał decyzję o przyznaniu terenu. Były tu jeszcze do niedawna orne pola. 35 właścicielom tych gruntów spółdzielnia wypłaca odszkodowania za plony.

Jest październik 1985 r. Na placu budowy nie ma ludzi. Materiały zabezpieczono przed kradzieżą i stratami wynikającymi z warunków atmosferycznych. Zaplombowano magazyny. Gotowi do pracy spółdzielcy czekają. Na co?

GUBIĘ SIĘ...

...w gąszczu warunków, które musi spełnić spółdzielnia, by móc rozpocząć budowę. Prezes Lany unika konkretnych wypowiedzi, świadomy, że przyjdzie mu przecież z instytucjami, o których mówił by przy tej okazji, należało, jeszcze współpracować. A nuż zrazi sobie kogoś, od kogo zależy decyzja na tak?

Pierwszy błąd to ścienie opracowania

Na drugim posiedzeniu MKU nie wyraziła zgody na rozkład mieszkań. Przeprojektowano i to. Na trzecim Komisja zakwestionowała funkcjonalność mieszkań. Na czwartym — zatwierdziła plan realizacyjny. 8 miesięcy zabawy.

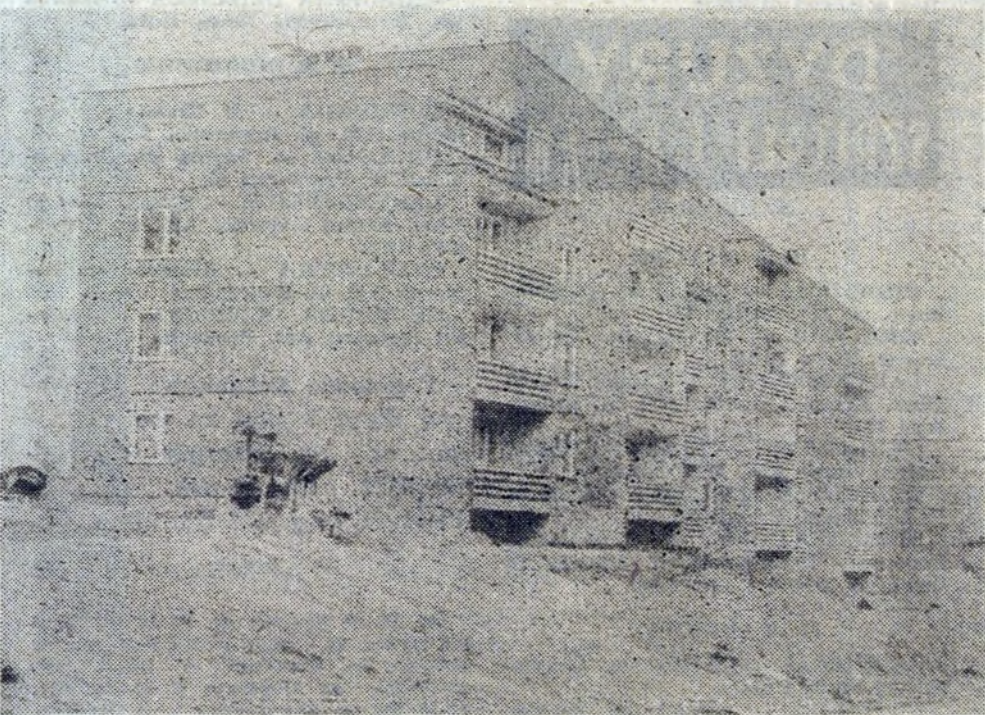
Plan realizacyjny jest, ale nie ma pozwolenia na budowę. Przy wydawaniu planu realizacyjnego zastrzeżono, że porwołenie na budowę spółdzielnia otrzyma po przedłożeniu Projektu Technicznego, a ponieważ były zastrzeżenia do koncepcji urbanistycznej, spółdzielnia wstrzymała opracowanie projektu technicznego. By go zrobić, potrzeba aż dwóch lat. I tak koło się zamyka. Jak mówią w spółdzielni:

— „Jak nie kijem go, to pałą”. Ratuje nas tylko spokój. Idziemy na przetrzymanie”.

Zeby przystąpić do budowy, potrzebne są kredyty, ażeby Spółdzielnia mogła je otrzymać, Komisja Oceny Projektów Inwestycyjnych przy Urzędzie m. Krakowa musi przyjąć Założenia Techniczno-Ekonomiczne. Kiedy to nastąpi, w spółdzielni — nie wiedzą. A to przecież warunkuje także przystąpienie do opracowania projektu technicznego.

ZWODZĄ ICH WŁADZE...

...bo teren nie uzbrojony. Młodzi hutnicy postawili władze miasta przed faktem dokonanym budując bloki w os. Zielony Jar. Trzeba było teren uzbroić. Teraz władze na zimno dmuchają, bo młodzi mogą zrobić to samo, wybudować, a miasto nie jest w stanie zafundować w tym czasie budynkom przy ul. Petőfięgo wody i

Blok przy ulicy Zielony Jar. I tu się wewnątrz zaczęli. Młodzi jak z zapałem budowali swe domy, tak chyba z równym posadzą niechęć. ukończą pracę: zrobili elewację budynków. Fot. Stanisław LIPNICKI

POGŁOSY

Wczoraj, 17 października, w gdańskiej hali „Olivia” kilka tysięcy młodych ludzi spotkało się podczas wielkiego koncertu pt. „Rock dla pokoju”. Organizatorami tej imprezy byli: Akademickie Centrum Kultury Uniwersytetu Gdańskiego i Zarząd Wojewódzki ZSMP w Gdańsku. W koncercie, z którego dochód przeznaczono na rzecz Ogólnopolskiego Komitetu Obróńców Pokoju, wystąpiły zespoły: Budka Suflera, Lombard, TSA, Dżem, Samolot, Azyl P. i Electronic Division. Czyżby był to początek fali koncertów rockowych, z których pieniądze przeznaczone bywały na szlachetne cele? Świat ma to już za sobą i bardzo ciekawe, czy ta moda zadomowi się też w naszym kraju. Na razie chciałbym Wam przypomnieć garść informacji o koncertach na rzecz głodującej Afryki, a właściwie jednym koncercie, którego akt pierwszy rozegrał się na stadionie Wembley w Londynie, a drugi na stadionie Johna F. Kennedy’ego w Filadelfii.

W sobotę, 13 lipca, na koncercie „Live Aid” na rzecz Afryki występowały 52 grupy rockowe. W sumie było to 24 godziny muzyki — 10 w Anglii i 14 w USA. Na stadion Wembley przybyło 72 tys. osób, a na stadionie w Filadelfii zjawili się 90 tys. Czternaście satelitów transmitowało to wydarzenie do 140 krajów. Liczbę widzów określa się na półtora miliarda. Szkoła tylko, że wśród krajów transmitujących te koncerty nie było Polski. Dopiero po kilku miesiącach nasza telewizja uraczyła nas migawkami z występów gwiazd muzyki, obiecując — mgliście — już niedługo większe fragmenty.

Jesteśmy jednym światem

W Anglii bilety (wszystkie!) na ten niezwykle koncert rozszły się w kilku miastach już na parę tygodni przed 13 lipca, w ciągu czterech godzin. Aby uniknąć podatków, podstawową cenę biletów określono na 5 funtów plus datek w wysokości 20 funtów od zwykłego widza, 95 funtów od dziennikarza i 245 funtów od wybitnych osobistości, które pojawiły się na trybunie honorowej (byli wśród nich lady Diana i książę Karol).

Koncert rozpoczął się w samo południe odegraniem przez orkiestrę gwardii królowej „God save the Queen”, a następnie na scenie pojawili się chłopcy ze STATUS QUO i zabrali pierwszą taktę „Rockin’ all over the world”. Każda kapela miała dla siebie 20 minut. Pojawiły się takie sławy, jak: BOOM-TOWN RATS, PAUL McCARTNEY, PAUL YOUNG, PHIL COLLINS, STING, SPANDAU BALLETT, ULTRAVOX, ADAM ANT, DAVID BOWIE, BRYAN FERRY, U2, ELVIS COSTELLO, QUEEN, ELTON JOHN, THE WHO. Wszystkich nie sposób wymienić. W Filadelfii było podobnie. Wymieńmy chociaż (przypomniałem ich sobie jako pierwszych) kilka gwiazd: JIMMI PAGE, CROSBY, STILLS, NASH i YOUNG, MICK JAGGER, TINA TURNER, BOB DYLAN, LIONEL RICHIE, KEITH RICHARD.

Koncerty te nie byłyby możliwe bez widzów na stadionach, ale przede wszystkim bez widzów, oglądających bezpośrednio transmisję. Takie ogromne zamierzenie jest zbyt kosztowne, by ziszczyć się w innych okolicznościach. To chyba największa różnica pomiędzy tymi dwoma koncertami, a gigantami sprzed lat — Woodstock, wyspą Wight. — Woodstock istniał — napisał ALAIN WAIS w „Le Monde” — ponieważ były to czasy wielkiej nadziei, a rock miał przebudować świat. Za tę cenę zespoły zgadzały się obniżyć wymagania i grać w warunkach sielskich. Kiedy zdano sobie sprawę z tego, że rock poprzestaje na płodzeniu dolarów, złudzenia przysły, a show business odzyskał swoje prawa.

W Londynie i Filadelfii zrobiono wyjątek od tej reguły. Dolarzy popłynęły w stronę Afryki, aby pomóc umierającym z głodu ludziom. Te dwa gigantyczne koncerty dały początek całej fali w różnych częściach świata. W Polsce pierwszy jest Gdańsk.

JACEK KRĄG

W telewizji Kloss, a ja czytam „Gestapowców” Bratki. Dzielny leutnant nie ma żadnych kłopotów z wędzeniem za nos głupich SS-mannów i gestapowców, ośmieszają ich co chwila i z każdej epresji wychodzi bez szwanku. Westernowa wersja okupacji, po raz któryś puszczonej w telewizji, może i dostarcza widzem rozrywki, ale równocześnie przekazuje — przede wszystkim młodzieży — uproszczo-

ny obraz tamtych lat, podbija narodowego bębena: Polacy są mądry, dobrzy i odważni, Niemcy zaś byli głupi i łachrymliwi. Dopełniamy więc kropkę nad i: jeśli tacy właśnie byli Niemcy, to nie ma żadnych podstaw naszej dumy z AK i AL, ze zorganizowania pod okupacją podziemnego państwa, z bohaterstwa partyzantów... Przeciw idiotom to przecież żadna sztuka!

Tymczasem książka Józefa BRATKI rysuje diametralnie odmieniony obraz naszych wojennych przeciwników. Jej zbiorowy bohater, krakowski Gestapo mający swą siedzibę przy ul. Pomorskiej, okazuje się być instytucją groźną nie tylko dlatego, że wyposażoną w możliwość karania przeciwników śmiercią czy torturowania ich podczas przesłuchań. Jest groźna, bo jest znakomicie zorganizowana i zatrudnia inteligentnych fachowców od policyjnej roboty. Służą z tej sprawie — ale nie są kretynami!

W książce są jak gdyby dwie warstwy. Pierwsza to czysta faktografia: opis zorganizowania Wydziału IV Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w dystrykcie krakowskim (czyli właśnie Gestapo), jego podział na referaty i podreferaty; zakres ich działalności i stawiane im zadania, próba rekonstrukcji obsady kadrowej Wydziału, krótkie charakterystyki funkcjonariuszy, czasem ich losy wojenne i powojenne (do nie tak częstych wyroków). Wszystko to szalenie cenne dla historyków — i tych zawodowych, i tych amatorskich, którzy przeżywszy wojnę nie przepuszczają żadnej wartościowej pozycji systematyzującej ich wiedzę o tym ponurym okresie w dziejach świata. Tym też kręgom, jako bardziej uprawnionym, pozostawmy ocenę faktograficznej wartości dzieła.

Bardziej natomiast uniwersalne mają znaczenie, a i dla przeciętnego czytelnika są bardziej atrakcyjne, te partie książki, w których z okrucich zachowanych dokumentów i relacji świadków próbuje Bratko rekonstruować metody działania Gestapo, owe „gry policyjne” — jak je nazywa. Choć wśród gestapowców i ich szefów byli również zwolen-

nicy ślepego terroru, nie smi nadawali ton i nie do rozstrzelania, tortur, aresztowań i zsyłek do obozów ograniczały się gestapowskie metody (choć oczywiście żaden z funkcjonariuszy ich się nie wyrzekał). Większość sukcesów w walce z polskim podziemiem osiągnął bowiem hitlerowcy dzięki rozbudowanemu systemowi konfidentów i umiejętności korzystania z ich donosów.

BRATKO i KLOSS

Informacja konfidentów — taki przynajmniej obraz rysuje się z książki Bratki — rzadko umiejscawia konkretnie podziemny sztab, punkt spotkań, drukarnię czy skład broni. Przy całej niedoskonałości metod konspiracji (przynajmniej w pierwszych latach okupacji) były to informacje dla konfidentów niedostępne, w ogóle krąg wtajemniczonych był w takich sprawach wąski. Do Gestapo trafiały donosy o wiele mniej konkretne: a to w jakimś domu słychać nocną hałas, a to do kogoś często przychodzą ludzie, a to ktoś zaczął w rozmowie z konfidentem aluzjnie napomknąć o organizacji... Donos stanowił zazwyczaj jedynie punkt wyjścia do długotrwałego czasami „rozpracowywania”: śledzenia kontaktów podejrzanego, obserwacji jego znajomych, inwigilacji ludzi odwiedzających podejrzanego lokal. Dopiero efe-

ktym wielomiesięcznego śledstwa bywały aresztowania — i to nieraz upozorowane na przypadkowe, by nie „spalić” cennego agenta i nie zaalarmować organizacji. A jeśli ktoś z aresztowanych nie wytrzymał tortur (i to zdarzało się często — ale czy mamy prawo do bezwzględnej potępienia takiego człowieka, który dosłownie był zakatowywany na śmierć?) — wtedy do więzienia trafiały dziesiątki konspiratorów, a wyspa paraliżowała organizację na wiele miesięcy. Przytrafiło się to w Krakowie i PPR, i AK — niejednokrotnie.

Przedstawione przez Bratkę próby rekonstrukcji kilku takich wysp nie zawsze do końca przekonują (czasem jakby autor bał się wyciągnięcia wniosków z przedstawionych przez siebie poszlak), ale cenne jest samo ich podjęcie. Tym bardziej iż relacji na ten temat zachowało się mało, a zawodowi historycy nie są skłonni do podejmowania tego typu spekulacji, przed czym z pewnością powstrzymuje ich niechęć do osądzania na podstawie bardzo fragmentarycznych dowodów. Tyle, że dla naszej wiedzy o okresie okupacji trzeba i te ciemne sprawy próbować wyjaśnić.

...w telewizji Kloss, a ja czytam „Gestapowców”. Tam przygody dziarskiej niczyna piosenka z Kolobrzegu, tu niewyjaśnione tajemnice, ludzkie dramaty, znaki zapytania. Może to dobrze, iż mogę w tym samym dniu obejrzeć jedno i przeczytać o drugim. Przeczytajcie „Gestapowców” Józefa Bratki, choćby jako odtrutkę na uproszczone obraz świata płynący z ekranu telewizora.

MARIAN SZULC

Józef BRATKO: Gestapowcy. Krajowa Agencja Wydawnicza, Kraków 1985. Nakład 30 000 egz. cena 200 zł.

MÓWINY PO POLSKU

Któż z nas nie pamięta powiedzenia: „A niechaj narodowie wdy postronni wiedza, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają!”?

Napisał to oczywiście Mikołaj Rej, pionier polszczyzny literackiej i „ojciec” naszej literatury narodowej, który w tym dwuwierszu umieszczonym na końcu ogromnego utworu pt. „Zwierzyniec” ogłosił przed wiekami hasło używania języka ojczystego.

Powiedzenie Reja stało się w ciągu stuleci tak powszechne, iż wiele osób sądzi, że ma do czynienia z przysłowiem, co jednak nie jest

ności; wyraz gęsi musiałby być wtedy odczytany przez wszystkich jako przymiotnik.

Wprawdzie w dzisiejszym współczesnym języku takie przymiotniki dzierżawcze, jak ojczy, biskupi, krajczy czy właśnie gęsi w zasadzie zanikły, i zamiast o ojczym stanowisku, gęsim stądzie mówimy o stanowisku ojca, stądzie gęsi, ale istnieją jednak w użyciu określenia: gęsia skórka, gęsie pióro. Gęsi język byłby zatem także właściwie rozumiany...

Gdyby więc Rej bardziej klarownie sformułował swój znany dwuwiersz i gdyby Morstin nie „przysłużył” się swojej sztuce o Reju i inaczej ją zatytuował, powiedzenie: „A niechaj narodowie wdy (zawsze) postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż (ale) swój język mają!” nie przysparzałoby nam dzisiaj tylu kłopotów.

„Polacy nie gęsi, ale swój język mają...”

prawdą. Historycy i językoznawcy nie widzą bowiem w gęsiach żadnych cech, które można by przeciwstawić w sposób sensowny cechom Polaków. Nieoczekiwanie też wiele osób uważa, że w tym dwuwierszu wyraz gęsi to rzeczownik (Polacy nie są gęsiami!), gdy tymczasem jest to przymiotnik dzierżawczy (jaki? gęsi). Właściwe zatem odczytanie powiedzenia Reja to takie, że Polacy mają nie GĘSI język, ale SWÓJ, że nie gęją, ale mówią po polsku!

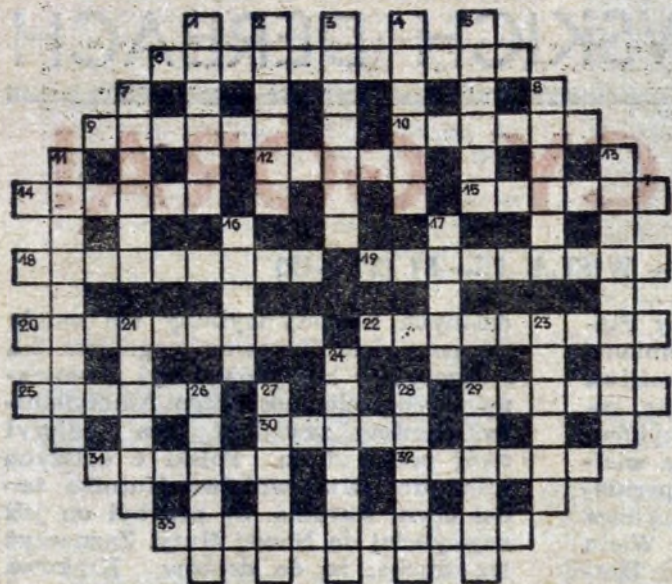
Historycy języka przypuszczają, że będące rozpowszechnienie się apelu Reja powstało pod wpływem sztuki Ludwika Hieronima Morstina o szlachcie z Nagłowic. Morstin zatytułował swój utwór wyrwanym z kontekstu urywkiem: Polacy nie gęsi. Takie określenie sugeruje z pewnością porównanie Polaków do gęsi...

Trzeba jednak zaznaczyć, że sam pionier literatury polskiej niezbyt składnie i stylistycznie sformułował swoją myśl. Gdyby przymiotnik gęsi związał w drugiej części zdania z rzeczownikiem język i napisał: „...iż Polacy nie GĘSI język, iż (ale) swój mają!” nie byłoby dwuznac-

Powiedzenie Reja nie jest przysłowiem, jest nim natomiast takie: „Wyszedł jak Zabłocki na mydle”. Nie każdy jednak posługujący się tym przysłowiem wie, jaka jest jego geneza.

Rzecz rozgrywała się w XIX w. Pewien szlachcic z Wołynia o nazwisku Zabłocki porzucił uprawianie roli i zamarzył o karierze kupca. Zakupił więc dużą partię mydła (wchodziło wówczas w powszechne użycie) i wyruszył z nim do Gdańska. Wybrał najtańszy środek transportu — wodę, gdyż chciał jak najmniej stracić, a najwięcej zarobić. Popłynął więc starym, nieco przeciekającym statkiem po Wiśle. Ale w czasie podróży mydło zamokło i pianą popłynęło w morze. Zabłocki nie zalał się jednak. Zakupił drugą partię mydła i wybrał się tym razem do Wrocławia, ale już nie wodą, lecz najsuchszym łądem. Gdy po trudach dotarł wreszcie do Wrocławia okazało się, że wrocławianie mają tyle mydła, że mogliby nim umyć siebie i oklice...

MACIEJ MALINOWSKI

poselski, 2. śmiałość, rezolucyjność, 3. ptaszek lubiący słońce, 4. grom, 5. ogrodzenie lub torba, 7. jesienna ikra, 8. państwo w Europie, 11. partyjny przywódca, 13. tam zapasy na zimę, 16. deszczówka nia płynie, 17. rasa psów gończych, 21. rodzaj jaszczurki, 23. żużel, 24. najdłuższy dystans, 26. stan w USA, 27. łączenie poszczególnych elementów, 28. opiera się na nim powłoka, 29 np. republikańska.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 40

POZIOMO: 1. mitra, 4. paszтет, 8. tojad, 9. album, 10. szept, 13. diak, 15. ptak, 16. uznanie, 17. Real, 18. szok, 20. kustosz, 21. mapa, 23. tlen, 25. pisak, rosół, 29. Rugia, 30. zgorzel, 31. „Tosca”.

PIONOWO: 1. matador, 2. tajga, 3. AIDS, 4. pole, 5. skat, 6. Tybet, 7. tumak, 11. Zanussi, 12. Pandora, 14. Kulka, 15. Peszt, 19. Kantata, 21. marsz, 22. pasmo, 24. Lagos, 25. plaż, 26. stal, 27. kret.

Nagrody książkowe za poprawne rozwiązanie krzyżówki z 40. numeru „Głosu Nowej Huty” wylosowali: Anna Fryt — Kraków-Bieżanów, ul. Kamińska 5; Edward Miśtak — Nowa Huta 31-962, os. Krakowiaków 11/9; Janusz Kaczmarek Nowa Huta, os. 1000-lecia 65/50.

UWAGA. Nagrody wysłamy pocztą.

POZIOMO: 6. właśnie trwa, 8. kurak stepowo-tundrowy, 10. egzamin licealisty, 12. grała Damę Kameliową, 14. pierwsza publiczna prezentacja, 15. zatwierdzenie, 18. choroba powodująca zwyrodnienia, 19. tytuł niezależnego władcy w Indiach, 20. z martenami, 22. w

ratuszu urzędował, 25. Stan w połud.-zach. USA, 29. narzędzie ślusarskie, 30. ruch, koła, towaru, lub pieniędzy, 31. twórca teorii ewolucji, 32. Znalazłem! 33. przywrócenie do życia.

PIONOWO: 1. drogowy lub

HIPOTEZA

Można zaryzykować hipotezę, że jeśli dawna szlachta Polskę przejadła i przepiła, to my ją dziś przegadamy („Życie Literackie”)

NIE WYSTARCZA

Rada Pracownicza hutny „Batory” wymaga, aby pracownik powracający z zagranicznej podróży służbowej referował tamtejsze nowinki hutnicze. To już nie wystarcza — jak gdzie indziej — flacha dobrego alkoholu i parę „świerszczyków”? („Szeptki”)

LEK NA „KAPCIE”

Na Targach Poznańskich szwajcarska firma „Takon” mająca swą siedzibę w Polsce zaprezentowała preparat zapobiegający skutkom przebiecia dętek i opon bezdętkowych. Jego użycie jest bardzo proste. Po wykreśleniu z uszkodzonego koła zaworka wciska się przez wentyl potowrę zawartości butelki preparatu, po czym należy oponę napompować do wymaganego ciśnienia i... gotowe. Preparat rozpyla się wewnątrz dętki lub opony i w ten sposób zapiepla dziury o średnicy aż do 5,5 cm. „Super Takon” został przebadany przez Przemysłowy Instytut Motoryzacji, gdzie otrzymał pozytywną opinię, zezwalającą na jego sprzedaż. Jeśli więc rzeczywiście jest to środek tak rewelacyjny, to nasuwa się pytanie czy handel go zauważy. („Sztandar Ludu”)

KOŁOMYJKA

Mając na uwadze wszystkie obciążenia płatnicze (dotatkowo kilkadziesiąt tysięcy zł z tytułu zatrudnienia) rzemieślnik rzadko kiedy decyduje się

na więcej niż jednego najemnego pracownika. Daje to paradoksalny efekt w rzemiośle budowlanym. Wiele przedsiębiorstw uspołecznionych by obniżyć koszty i opłaty na PFAZ, zlikwidowało brygady remontowo-budowlane i chciałoby zlecić usługi w tym zakresie rzemieślnikom. Rzemieślnicy wolą jednak nie przyjmować zbyt wielu zamówień. Im wyższe obroty tym relatywnie niższy zysk, obciążony podatkami i spornymi płatnościami! („Perspektywy”)

DRZEWA UZDRAWIAJĄ

Lato to najwspanialszy okres wegetacji roślin i drzew. Zdaniem radiestetów można w

PRZECZYTALIŚMY DLA WAS

tym okresie wzmocnić własny organizm poprzez umiejętne obcowanie z naturą. Doradzają oni zaprzyjaźnić się z wybranymi drzewami. Polecają drzewa iglaste, ale także lipy, klony, brzozy, kasztany, których promieniowanie jest korzystne dla człowieka. Gdy „nasze” drzewo odbierze przyjazny przekaz, odwzajemni nam i otworzy przed nami całą swoją skarbiec bioprądów. Trzeba pamiętać o tym, że drzewa są uprzejme i lubią serdeczne formy przywitania i pożegnania. („Wieczór”)

REKLAMA DLA FABRYKI

W Wadowie pod Nową Hutą doszło do niepowodzenia krakusy. Jadący z nadmierną szybkością fiat 125 p zjechał z szosy, po czym koziołkując trafił w drzewo i zakończył

jazdę na dachu. Może się to zdarzyć, ale w samochodzie znajdowało się 12 podchmielonych osobników, którzy wracali z niedzielnej wiejskiej zabawy. Przybyła milicja zastała na miejscu tylko trzy osoby, lekko pokaleczone. Reszta zbiegła łącznie z kierowcą. („Gazeta Pomorska”)

KĄDZY ORZE

W pewnej Spółdzielni Lekarskiej na Wybrzeżu inżynierowie oferowali usługi... lekarskie. Po godzinach zajęć w fabryce przekształcał się w homeopatów i aplikowali choremu leczenie własnego pomysłu. Inżynierowie zapewne wyszli z założenia, że skoro lekarze wypowiadają się o gospodarce i „robią” w polityce, to dlaczego technicy nie mają leczyć watroby? („Trybuna Robotnicza”).

SIENKIEWICZ OBOK WISŁOCKIEJ

Sondaże przeprowadzane systematycznie w ciągu ostatnich 7 lat przez Redakcję Badań i Analiz MAW — wskazują wyraźnie, że kolejne roczniki nastolatków coraz rzadziej sięgają po książkę. Dwie trzecie badanych czyta mniej niż dwie książki na miesiąc. O stałym kontakcie z książką można mówić tylko w nielicznych wypadkach — nieco ponad 11 procent czyta cztery lub więcej książek miesięcznie. I co warto szczególnie podkreślić — przybiera osób, które czytają mało albo w ogóle nie sięgają po książkę. Tylko w ciągu dwóch lat liczba ta wzrosła z 45 do 65 proc. Bardzo zmienna jest lista ulubionych autorów. Wśród książek, które młodzi ludzie chcieliby mieć w domu, zaraz za Sienkiewiczem znalazła się „Sztuka kochania” Michalina Wistockiej. („Razem”)

CIĄG DALSZY ZE STR. 12

HUTNIK: Mielcarek 19, Biliński 18, Matysiak 15, K. Klimczyk 9, Zochowski 8, Kabała 6, Czaja 0, Janczura 0, Baron 0.

Najwięcej punktów dla Wisły: Fikiel 25, Seweryn 21, Kudłacz 17.

Pojedynek hutników z wiślakami nie stał na wysokim poziomie, choć emocji było wiele i do końcowych sekund spotkania oba zespoły zachowywały szansę na zwycięstwo. Matysiak, Mielcarek i Biliński stanowili tym razem o obliczu gospodarzy, z drugiej

Był to pojedynek — jak określili to jeden ze znanych szkoleniowców klubu z ulicy Reymonta — Wisły I z rezerwą. Większość bowiem pierwszej piątki występowała kiedyś w koszulkach z białą gwiazdą na piersiach i uznana za mniej wartościowych sprzedana do Hutnika. Okazało się, że „rezerwy” napędziły wiele strachu mistrzom i niejednokrotnie demonstrowały wyższe umiejętności od reprezentantów kraju.

Przed pojedyńkiem miała miejsce miła uroczystość. Po dziewiętnastu latach gry w koszykówkę w Wiśle, Koronie

W krakowskich derbach wiślacy górą!

strony trójka rutyniarzy Fikiel, Kudłacz i Seweryn. Pozostali aktorzy tego widowiska zagrali słabiej. W Hutniku poniżej możliwości zaprezentował się Krzysztof Klimczyk i w tym należy upatrywać jednej z zasadniczych przyczyn porażki.

Przez niemal całe spotkanie utrzymywała się przewaga „Białej Gwiazdy”. Różnica dzieląca oba zespoły była z reguły 2-3 punktowa. W pierwszej połowie pojedynku znakomicie grał Mielcarek. Był niewątpliwie w tym okresie najlepszym graczem na parkiecie. Pracował również aktywnie pod obiema tablicami. Dziełnie sekundował mu Czesław Biliński, który wygrał wiele pojedynków z wyższymi od siebie Kudłaczem i Fikiel. W miarę upływu czasu hutnicy słabli. Musieli nadrabiać niedostatki w wyszkoleniu i wzroście ambicją, bieganiami, aktywnością. Co raz częściej trafiał w tym okresie Janusz Seweryn — kilkakrotnie za 3 punkty.

i Hutniku zęgnął się z zawodniczą karierą Łdzisław Paluch. Ten sympatyczny rozgrywający otrzymał od obydwo drużyn puchary, kwiaty i serdeczne uściski. Kibice zęgnali go gromkimi brawami.

W najbliższą sobotę, 19 października, drużyna trenera Marcina Kasperca rozegra mecz we Wrocławiu ze Śląskiem. Rywal to groźny, który pokonał już w tych rozgrywkach Lecha Poznań i Górnika Wałbrzych. Przed Hutnikiem stoi więc bardzo trudne zadanie.

1. Wisła	2 4	176-144
2. Śląsk	2 4	174-165
3. Gwardia	2 3	169-137
4. Hutnik	2 3	156-134
5. Lech	2 3	188-173
6. Stal	2 3	163-158
7. Legia	2 3	150-162
8. Zagłębie	1 2	91-73
9. Zastal	1 2	74-70
10. Baildon	2 2	173-198
11. Górnik	2 2	151-185
12. Społem	2 2	113-179

Fot. S. GAWLIŃSKI

— „GŁOS NOWEJ HUTY” — tygodnik Kombinat Metalurgicznego Huta im. Lenina. Redaguje zespół: Andrzej BARSZCZ (redaktor naczelny), Mieczysław BAK (redaktor techniczny), Jerzy DANIEK (zast. redaktora naczelnego), Andrzej DOMAGALSKI, Janina DZIURO, Stanisław GAWLIŃSKI (fotoreporter), Romualda JAROCKA-NOWAK, Krystyna KRASKA-LENCZOWSKA, Jacek KRAG, Maciej MALINOWSKI (p.o. sekretarza redakcji), Henryka ROSIEK (kierownik działu miejskiego).

Adres redakcji: 30-969 Kraków, Huta im. Lenina, Centrum Administracyjne bud. „S” pok. 113. Telefony: sekretariat, redaktor naczelny 44-28-99, zespół 44-64-58 i przez centralę HiL 44-46-66, 44-98-66, 44-95-00, wewn. 48-11, 56-15 — redaktor naczelny, 62-97 — zastępca redaktora naczelnego, 47-69 — sekretariat odpowiedzialny, 44-88 — publicyści
Wydawca: Krakowskie Wydawnictwo Prasowe RSW „PKR” Kraków, ul. Wiślna 2. Druk: Prasowe Zakłady Graficzne RSW „PKR” w Krakowie, al. Pokoju 3 Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych

